

„Unknown, I Live With You” - opera przeciwko milczeniu

2020-01-16

W ramach Festiwalu Opera Rara 31 stycznia i 1 lutego o godz. 19.30 w Cricotece można będzie usłyszeć „Unknown, I Live With You” - operę-instalację zainspirowaną wierszami afgańskich poetek skupionych wokół Afghan Women’s Writing Project. Poezja Royi, Meeny Z., Fattemah AH, Freshty - często surowa i dotkliwa - przekazuje uniwersalną prawdę o życiu kobiet pragnących wolności w skrajnie patriarchalnym społeczeństwie. Posłużyła także za kanwę libretta utworu.

Dla wielu kobiet udział w Afghan Women’s Writing Project okazał się przełomowy. Roya wspomina: – Wzięłam długopis, żeby zacząć pisać, ale w pierwszym momencie poczułam niepokój: co pisać? O czym? Powiedziano jednak, że pisać można o wszystkim, więc sięgnęłam po długopis na nowo. Nie pisałam o tym, co poza mną; zaczęłam pisać prosto z serca, o wszystkim, co mnie wprost dotyka... Projekt dał mi głos, dał odwagę bym pokazała się jako kobieta, opowiedziała o życiu, podzieliła troskami i doświadczeniem. Myślę o tym, jak bardzo odmienił on moją dolę. Kto by pomyślał, że internetowy kurs, projekt literacki może tak zmienić czyjaś przyszłość i natchnąć wiarą. Sprawił, że czuję się już nie tylko kobietą, ale też afgańską pisarką... Zrozumiałam, że jeśli ja mogę się podnieść, podniosą się wszyscy, również inne kobiety w moim kraju.

AWWP to przedsięwzięcie zainicjowane przez amerykańską dziennikarkę Maszę Hamilton. Do Afganistanu zaprowadziła ją historia kobiety zgładzonej przez talibów za zabicie męża. Próbuąc dowiedzieć się więcej o sprawie, zaczęła czytać artykuły, sprawozdania, książki. Zrozumiała jednak, że nie przybliży jej to do sedna, bo głosy kobiet są w nich zawsze zapośredniczone – skrzepowane i zniekształcone przez mężów, ojców, braci, krewnych oraz tendencyjne media.

Hamilton pojechała na miejsce, by osobiście porozmawiać z Afgankami. To doświadczenie i ponowne nasilenie się w tamtym czasie wpływu talibów skłoniło ją do powołania projektu, który zachęciłby kobiety do wyrażania się poprzez słowo i opowiadanie własnych historii. Wiele z nich musiało brać w nim udział potajemnie. Dziennikarka chciała wesprzeć Afganki przeświadczona, że „wypowiedzenie swojego losu jest prawem człowieka. Mimo że brzmi to banalnie, trzeba pamiętać, jak ważne jest to w państwie, w którym kobietom wtłoczono, że to, co mają do przekazania, nikogo nie obchodzi, zmusza się je do milczenia i wystrzegania się szczerości”.

Z relacji Hamilton wynika, że pisząc esej lub wiersz o swoich przeżyciach, Afganki nabierały siły, odwagi i pewności siebie. Zaczynały zmieniać swoje otoczenie. Dzięki projektowi uczyły się obsługi komputera, krytycznego myślenia, świadomego posługiwania się językiem, co podnosiło ich zawodowe kompetencje. Niekiedy składając podanie o pracę czy przyjęcie do szkoły, załączały prace napisane w ramach AWWP pod okiem profesjonalnych redaktorów. Niektóre zostały prawniczkami, dziennikarkami, a nawet posłankami. Ich wypowiedzi okazały się ważne również dlatego, że często cechuje je mediacyjny charakter. Nie wznecają nowych konfliktów, ale potrafią budować mosty. Dlatego tak ważne jest, by głosy te były słyszalne i by stały się częścią ogólnej debaty.

Przekazująca je dalej operowa instalacja – rozpisana na trzy śpiewaczki, kwartet smyczkowy, elektronikę i tancerzy (nad wykonaniem całości pieczę sprawuje hiszpański dyrygent Pedro Beriso) – jest wspólnym dziełem reżysera i dramaturga Krystiana Lady oraz kompozytorki Katarzyny Głowickiej.

**Magiczny
Kraków**

Festiwal Opera Rara potrwa od 23 stycznia do 14 lutego 2020 roku w Krakowie. Bilety oraz karnety na festiwal są dostępne w sprzedaży w punktach InfoKraków oraz w serwisie Eventim.pl. Na festiwal zaprasza Miasto Kraków, Krakowskie Biuro Festiwalowe oraz Capella Cracoviensis.

„Unknown, I Live With You”

Obsada: Małgorzata Walewska, Sara Jo Benoot, Francesca Chiejina, Gala Moody
Muzycy: Tomasz Aleksander Plusa, Aleksandra Kwiatkowska, Clara Sawada, Natania Hoffman
Tekst: Roya, Meena Z., Fattemah AH, Freshta (uczestniczki Afghan Women's Writing Project)
Produkcja: The Airport Society we współpracy z Nuit Blanche 2018 Brussels, Les Brigittines i Instytutem Polskim w Brukseli

Cricoteka

31 stycznia, 1 lutego 2020 r., godz. 19.30